

ERA

Deseme '89

MAINADERA

Patrocinada peth Conselh dera Val d'Oran, er Ajuntament de Vielha, e era Associacion de Pares deth Collègi.

SUMARI

Pàgs.	Secció
1	Portada
2	Sumari
3	Editorial
4	Es Pílers dera Educación
5	Conseil Escolar
6	Era Fira
7...8	Setmana dera Pru- dència
9	Visita ath Museu
10...11	Montesquieu
12	Chandal
13...15	Ciències Experi- mentals
16...17	Eleccions 89
18...23	Era Tardor. - Cas- tanhada
24	Anècdotes
25	Hèstes
26	Entrevista
27...29	Espòrts
30...31	C. J. Cela
32...38	Passatemps
39	Felicitacion Nadal
40	Contraportada

EQUIP DE REDACCION

Alumnes

Ruth Martinez
Judith Jaquet
Natalia Jimenez
Gemma Linde
Susana Manrique
Eva Sanjuan
Mª Jose Nieto
Karina Sanjuan
Laura Losa
Raquel Bernadets
Jacob Muñoz
Alfonso Cuenca
Anna Moga
Susana Lozano
Carmen Fernandez
Laura Fernandez

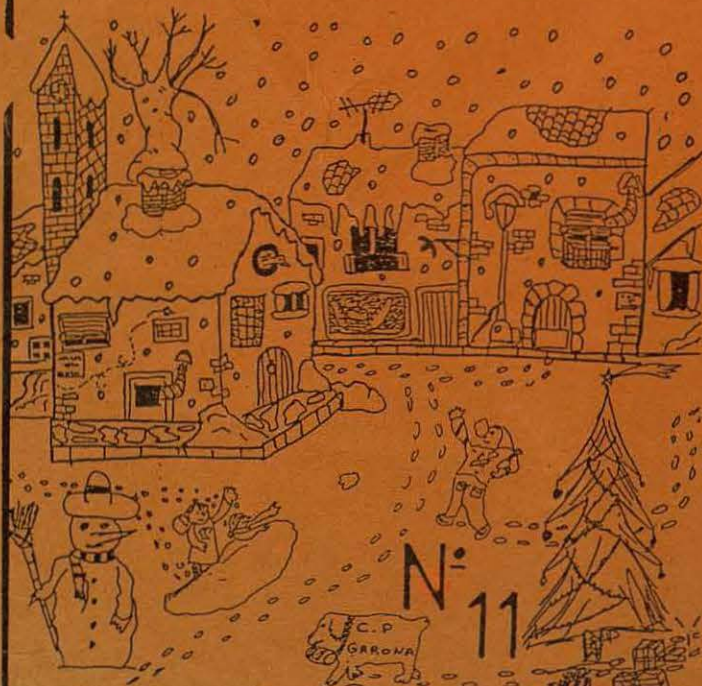
Professors

Mª Angels Ecija
Manuela Amiel
Roser Ribot
Marisa Rami
Victoria Castro
Rosalia Beltran
Rosa Mases
Josep Mª Valenti
Angelina Cases

ERA

Desembre '89

MAINADERA

Patrocinada pels Consells dera Val d'Oron, el Ajuntament
de Vallès i en Col·laboracion de l'Associacion de Pares d'Alumnes

Editorial

Estimats lectors de la revista "ERA MAINADERA", una nova edició d'aquesta revista és ja a les vostres mans, esperant tant els professors, com els alumnes que l'han confeccionada que resulti força entretinguda i divertida a la vegada que informativa per tots vosaltres.

Jo com a mestra nova al centre trobo molt interessant aquesta activitat, ja que així quedarà pels propers anys un record d'allò que altres mestres i nens van fer amb anterioritat.

Aprofito per a saludar a tots els professors, alumnes, pares.....i també per felicitar-vos per aquest paratge tant encantador on viuiu.

Us invito a llegir i passar una bona estona amb aquesta revista, ja que com veureu conté força coses interessants (dibuixos, entrevistes, resums d'alguna festa com la castanyada ..., o d'alguna activitat escolar...).

Ja s'apropen les vacances Nadalenques amb tot el que aquestes festes comporten, per això us desitgem a tots felicitat, pau, harmonia, i prosperitat en aquests dies i un feliç any 1990 que molt aviat arribarà.

Rosa Ribot

De los siete a los catorce años

LOS PILARES DE LA EDUCACIÓN

Los padres pueden hacer mucho para que el fracaso escolar no llegue a los hogares. El estímulo necesario para estudiar proviene de la familia, y de los siete a los catorce años en el muchacho se ponen las bases para que el estudio sea una actividad gratificante, o bien una auténtica tortura.

Es necesario participar en el proceso educativo de los hijos, interesarse por el colegio, hablar con los profesores y, sobre todo, con el interesado.

Es necesario potenciar la escritura como base del aprendizaje posterior.

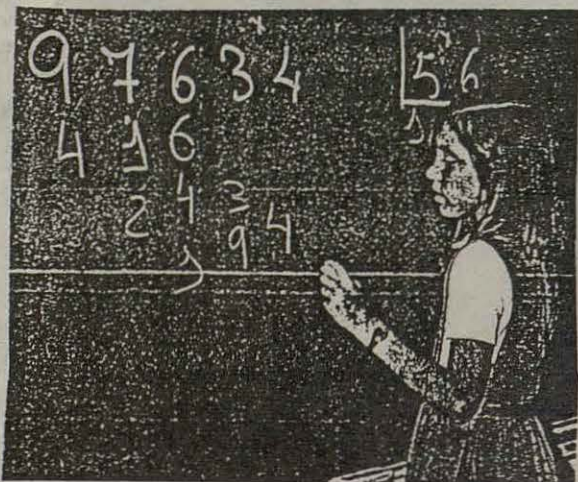
Sin una correcta lectura, resultará muy difícil estudiar.

Fracaso escolar

Si las bases del cálculo, la lectura y la escritura se asientan de los siete a los once años, el niño habrá adelantado mucha de su labor como estudiante.

Si el niño o muchacho es totalmente normal y fracasa en sus estudios, hay que pensar que en alguno de los dos ámbitos, el escolar o familiar, hay factores que le impiden el rendimiento.

Los deberes son necesarios para que haya trabajo personal del alumno

El cálculo es el fundamento de las operaciones lógicas.

La bien llamada «edad feliz», que va de los siete a los diez años, supone una etapa llena de desarrollo intelectual, afectivo y físico. Los niños de esta edad aprenden muy rápidamente y es una etapa crucial para su futuro como adulto. Muchos de los hábitos que adquieran ahora serán decisivos en su vida. Conviene cuidarlos y exigirles para sacar en su infancia lo mejor de sí mismos.

FORMAS DE ESTIMULAR EL CONOCIMIENTO

- Incitarles a la lectura, dejando el relato de un cuento en lo más interesante, para que quieran leerlo.
- Estimular la afición por la escritura. Que el niño escriba sus propios cuentos o un periódico familiar, cuidando la expresión sintáctica, el uso correcto del vocabulario y la ortografía.
- Juegos de información general, con un listado de preguntas que puedan responder.
- Estimular el razonamiento numérico. Por ejemplo, jugando a las tiendas, al «monopoli», etc.
- Estimular las habilidades sociales: enseñar al niño a aceptar puntos de vista ajenos al suyo y a defender sus derechos sin agresividad.

CÓMO AYUDAR A REALIZAR LAS TAREAS

Hay cinco pasos fundamentales antes de realizar una tarea o enfrentarse con una lección. Los padres pueden ayudar a sus hijos a emprender con seguridad y reflexión los deberes. Especialmente para los niños de siete a diez años es conveniente enfrentarlos con estas pautas:

- Encontrar qué tengo que hacer.
- Cómo lo voy a hacer. Ver las distintas posibilidades.
- Centrarme sólo en lo que voy a hacer.
- Hacerlo cuidadosamente.
- Repasar la tarea y, si hay errores, corregir. Es conveniente que se desdramatice el error y hacer ver que también se han tenido aciertos.

Este reportaje ha sido elaborado por Montserrat de Val y Rafael Prats, con el asesoramiento de Carmen Ávila, del gabinete psicopedagógico COAP

Col·legi Públic

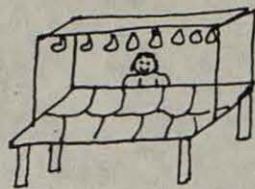
25530 VIELHA

COMPOSICIÓ COSELL ESCOLAR DEL C.P. GARONA DE VIELHA

640014	- Angelina CASES i ANDREU	Directora del Centre
640392	- Leopoldo BONJILLO i GRANADOS	Cap d'Estudis del Centre
640342	- Manuel FONTA i NART	Representant del Ajuntament
641746	- Rosalia BELTRAN i JULIAN	Representant Professors
640936	- Magdalena BOROBIA i FERNANDEZ	Representant Professors
641458	- Julia PEREZ i ESTEVEZ	Representant Professors
641568	- Cristina ENSEÑAT i BESO	Representant Professors
640045	- M ^a Elvira RIU i ABADIA	Representant Professors
	- Marisa RAMI i BARTA	Representant Professors
640766	- Inmaculada CAUBET i BUSQUET	Representant Pares d'Alumnes
640813	- Angeles MONGE i ESPAÑA	Representant Pares d'Alumnes
641559	- Lluís RIART i TAUGIS	Representant Pares d'Alumnes
641646	- Joan M. LOZANO i ALFONSO	Representant Pares d'Alumnes
640392	- Leopoldo BONJILLO i PEÑA	Representant d'Alumnes
641835	- Esther CAUBET i BERDJE	Representant d'Alumnes
640940	- Josepa FARRÉ i BIRJERA	Secretària del Centre (amb veu i sense vot)

La Fira

Ahir diumenge dia 8 d'octubre de 1989 va ser la fira de Vielha. A les 7 del matí ens vam llevar per a montar la parada com uns altres comerciants però estava plovent molt. Vam posar les taules i vam posar els regals a la parada, quan va estar tot montat ens van posar a vendre sobres.

Pel dematí hi va haver molta gent que hi jugava perquè hi havia bons premis: vam sortejar un conill molt bonic. A les 11 vam sortir a mirar una estona la fira però no molt perquè plovia molt i moltes parades no havien desplegat. Vam veure tots els cotxes que hi havia exposats de diferents cases com.: Seat, Citroën i Renault.

Vam tornar a la tómbola i vam vendre molt. Quan va parar una mica de ploure vam sortir a comprar gominols, pipes i moltes coses.

A la 1,00 jo me'n vaig anar a dinar. En acabar vaig anar a veure les ovelles, els cavalls, les vaques i els tractors. Pel dematí havien fet un concurs d'animals.

Per la tarda vam tornar a montar la tómbola amb els regals que havien sobrat de la tómbola de Salardú. També vam vendre molt, però encara plovia. Vam sortir a comprar unes chapes molt boniques. Després jo me'n vaig anar al cinema. Al sortir encara plovia i ja no hi quedava cap parada.

José Mª Solé

8è C

Uns dies abans de la fira, els meus companys i jo anàvem per les tendes a veure si ens podien donar uns petits obsequis per sortejar-los a la tómbola.

Hi havia gent molt simpàtica i d'altres que no tant però quasi tothom ens donava alguna cosa.

Uns quants nens i nenes van fer la llista de regals amb els seus números corresponents i van posar els números també als regals: hi havia moltes coses: ampolles, gerros, cendres, pantalons, pots de crema etc...

En arribar el dia de la fira els nens es van llevar d'hora i ens van montar la parada.

Més tard van començar a venir més nens i ens vam organitzar de la següent manera: els nens s'ocuparen de la tómbola i les nenes dels pastissos.

Ho teníem molt bé organitzat, l'única cosa que ens va fallar va ser el temps. Aquell dia plovia molt i feia bastant d'aure. I sovint venia un vent fred que ens ho tirava tot, el que queia més sempre eren les palometes, cada vegada que tornava el vent les palometes a terra.

La gent on anava més era a la tómbola, el que passava és que hi havia massa números i la gent no en comprava molts. Però poc a poc es van acabar tots els bolets.

Els pastissos es van acabar més poc a poc perquè quasi tota la gent havia esmorzat i no tenien gana.

Vanessa Alonso

8è C

LA SEMANA DE LA PRUDENCIA

La semana de la prudencia tè com a objectiu recordar-nos que cal tenir molta prudència amb el foc i diverses coses més. Amb el foc ens podem fer mal nosaltres i fer mal als altres, també podem ficar foc als boscos, això és molt important, perquè si es fica foc a tots els boscos, ens quedariem sense oxigen i ens moriríem tots els éssers vius de la terra.

Durant la setmana de la prudència, van venir els bombers de Viella. Ens van ficar un vídeo de simulacres d'incendi a les escoles, en especial. Més que més era per recordar-nos com haviem de fer. Les coses més importants d'un simulacre són: saber reconèixer el timbre d'emergència; sortir per ordre de les classes, més aprop o més lluny de les escales; sortir per ordre de files a la classe; no perdre la calma; no quedar-se a la classe per agafar la cartera, els llibres i la xaqueta; saber sempre quants nois hi ha a la classe, per contar-los; deixar sempre les portes obertes per si es queda algú a dins tancat.

Al col·legi hem fet dos simulacres, és molt divertit, ja que perdem una estona de classe. Però si fos de veritat no seria tan divertit, perquè no tindriem cap lloc més on anar a l'escola i perdriem un curs.

Jo moltes vegades em pregunto: Perquè la gent fica foc als boscos si sap que també es perjudiquen ells?. Perquè no fan cas als bombers i no deixen de fumar als boscos?.

Amb tot això, també hi hauria de col·laborar la policia, ficar multes als que fiquen els focs a ficar-los a la presó.

Javier Tous Cases
8è A.

L'altre dia vam anar a veure un vídeo que tractava d'aquest tema. Ens van recordar a tot el col·legi com hem de portar-nos en diversos casos. Va explicar pas a pas el que haviem de fer si ens trobéssim en cas d'incendi. Hem d'identificar l'alarma i quan l'escoltem, sense presses sortir fila per fila de classe. Després baixariem sense córrer i ens ficariem en la part assignada pels professors al pati.

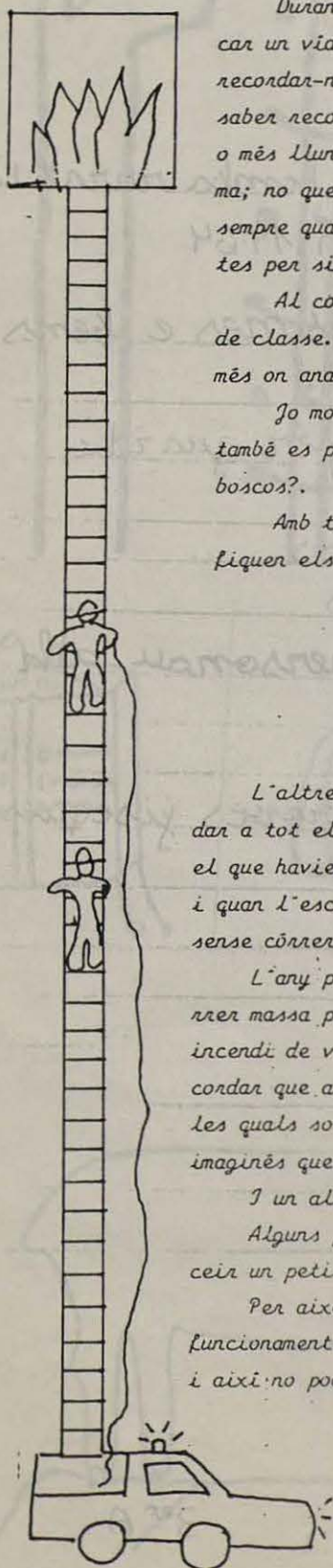
L'any passat vam fer un simulacre i ens va sortir bastant bé. L'únic que vam córrer massa per l'escola, perquè tothom tenia pressa per sortir. Si hagués sigut un incendi de veritat, tothom baixaria rodant per l'escala. Bé, aquest vídeo ens va recordar que això no ho hauríem de fer. També va explicar les causes més comunes per les quals sorgeixen els incendis i com hauríem d'avisar si algú notessi el fum i s'imaginés que era un incendi.

I un altra cosa que ens va ensenyar: El no posar-se nerviós al veure's atrapat. Alguns potser s'han pres a broma el consell, però, qui sap, algun dia pot succeir un petit incendi, i si so s'està ben preparat, pot acabar en un perillós incendi.

Per això, cal escoltar i posar atenció sempre, perquè és necessari per al bon funcionament de tots en grup. Amb aquest vídeo, almenys estem una mica més preparats i així no podem ficar excuses de que no sabia on ficar-me, o no sabia què fer, etc...

Si veiem un cartell com aquest, hem de vigilar, perquè amb el foc no es pot jugar !!

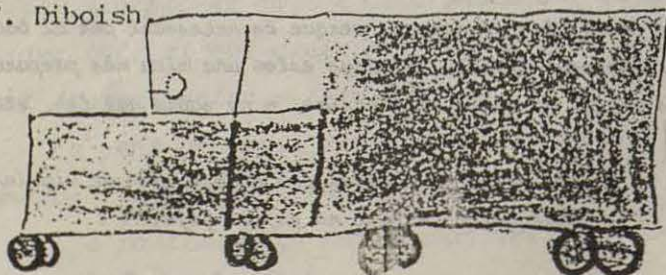
Lolita Durano Borja
8è A

ES POMPIERS

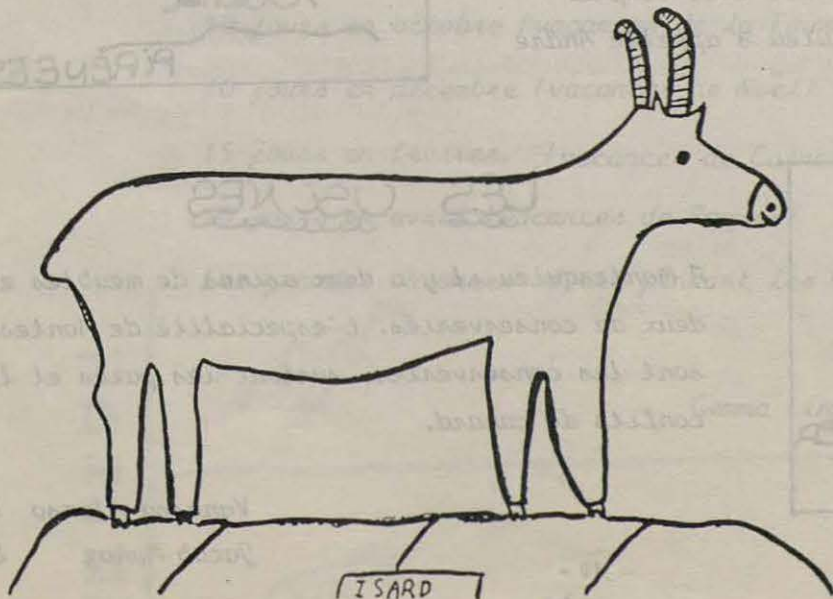
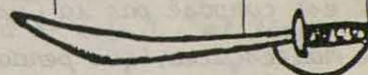
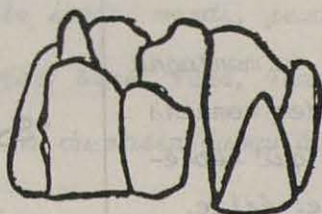
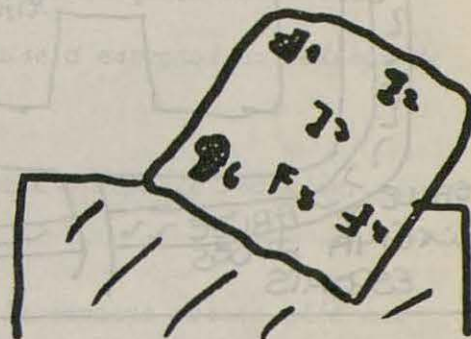
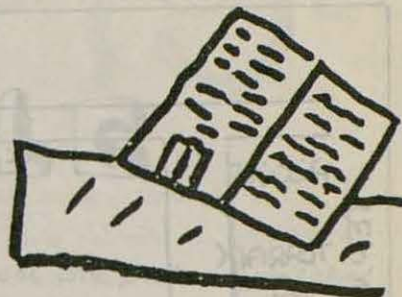
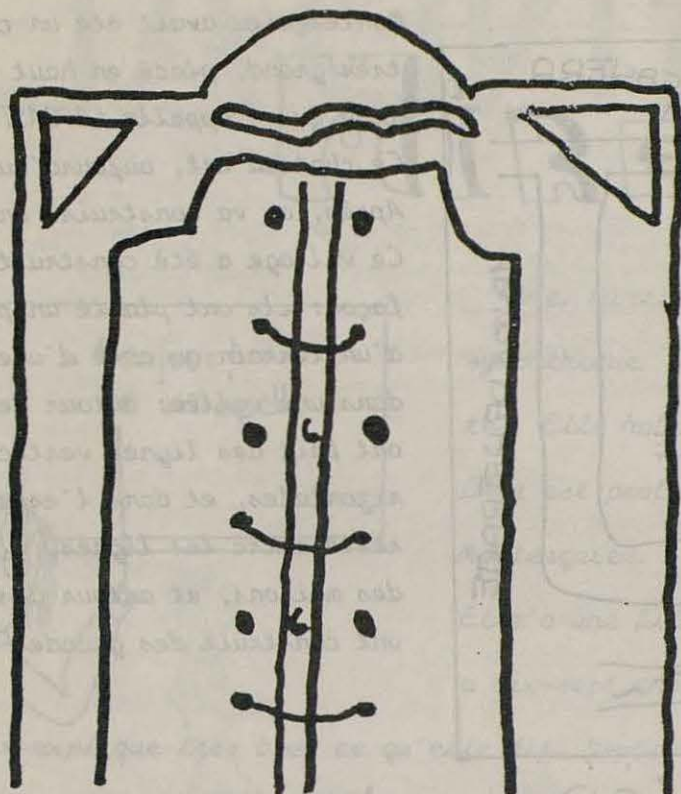
1. Com se formèc eth parc de Pompiers?
Se formèc per un grup de òmes voluntaris dirigidi Pepe López, hèt 26 ans en octubre
2. En quin an? En an 1963
3. Quanti coches auen? i auie un
4. Quanti n'an ara? ara n'i a sèt
5. Quin ei eth mès vielh? ei "erabuelo" qu'ei ua bomba rural ligera
6. Quari ans a? 25 ans, se matriculèc en 1964
7. Quin tipo de gessudes hèn?
Quinsèc besonh que afecte a personas e bens com huescs, accidents...
8. Com les avissen?
Per telèfon, per emisora, per radio, per guardia civil, es refugis per capitau
9. Com se ditz eth jefe des pompiers? Joan Canaduc
10. Guaire pompiers i a actuaument? 47 pompiers
11. Com s'entre en còs? Se hè ua sollicitud personala ath jefe
12. I a bèth tipo de prova entà entrar en còs?
I a ua revisiòn medica e ues proves fisiques
13. Hèn bèth tipo de curset entà èster ath dia?
Oc, solament e maniobres
14. Com se ditz veste? Joan Riu,
15. Guairi ans hè que ei en còs? 19
16. Com, entrèc en còs?
Hèn ua sollicitud ath jefe

17. Diboish

3er A

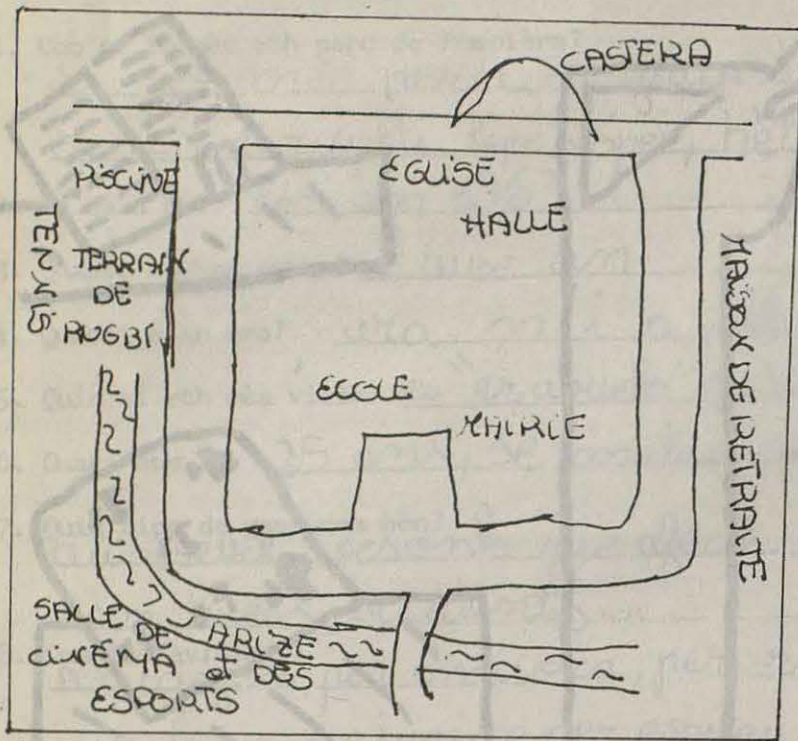
VISITA AL MUSEO

ISARD

WILSON 4th A
CASTET

MONTESQUIEU

Montesquieu avait été un château très grand, placé en haut d'une colline qui s'appelle LA CASTERA. Ce château est, aujourd'hui, en ruines. Après, on va construire un village. Ce village a été construit de cette façon: ils ont planté un pal au milieu d'un terrain au côté d'une rivière, dans une vallée; autour de ce pal, ils ont fait des lignes verticales et horizontales, et dans l'espace qui a resté entre les lignes, ils ont fait des maisons, et autour des maisons ils ont construit des grandes remparts.

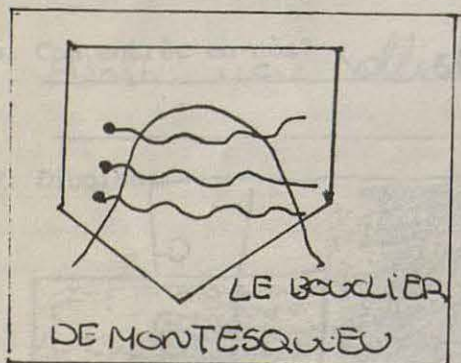
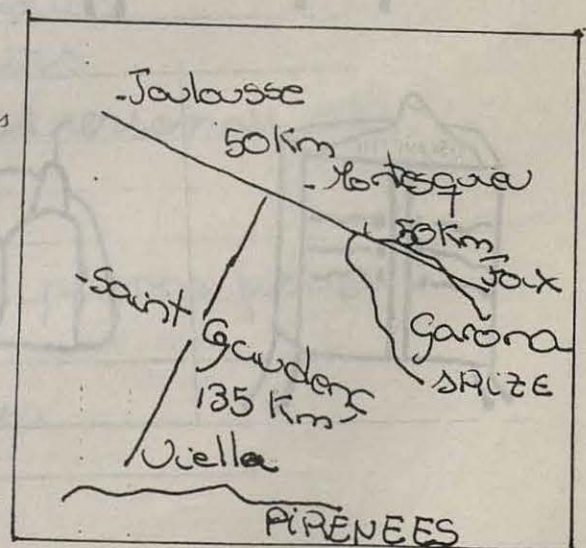
LE BOUCLIER

Le bouclier de Montesquieu-Volvresire représente les trois rivières de la vallée.

Il est composé par la Costera, qui est la montagne de Montesquieu, (qui pendant les temps des romains était très fameuse), et trois serpents qui représentent les trois rivières de la vallée: Arize, Èze et Volp.

Le bouclier de Montesquieu est très simple.

Le maire actuel de Montesquieu s'appelle André Massat.

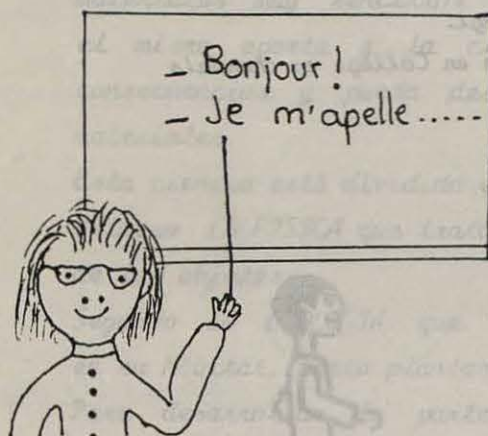
LES USINES

A Montesquieu il y a deux usines de meubles et deux de conserveries. L'especialité de Montesquieu sont les conserveries, surtout les patés et les confits de canard.

Vanessa Alonso 8°C

Jacob Muñoz 8°C

LA VISITE DE MIREILLE

Mme. Mireille Boix est une professeuse très sympathique. Ses cheveux sont blondes et courts. Elle habite à Montesquieu-Volvestre.

Elle est professeuse d'espagnol au Collège de Montesquieu.

Elle a une fille qui s'appelle Isabelle; elle a dix-sept ans.

Mme Boix explique très bien ce qu'elle dit. Jeudi de la semaine passée elle est venue à notre collège pour nous expliquer quelques choses sur l'école de Montesquieu-Volvestre.

Ils font des classes le lundi, mardi, jeudi, vendredi et samedi matin.

Il y a les cours suivants: 6ème, 5ème, 4ème (correspond à 8º E.G.B.) et 3ème.

L'horaire est de 8'30 h. du matin jusqu'à 12'30. A l'après-midi, l'horaire est de 14 h. jusqu'à 17 h.

Les vacances :

10 jours en octobre (vacances de la Toussaint)

10 jours en décembre (vacances de Noël)

15 jours en février. (vacances de Carnaval)

10 jours en avril (vacances de Paques)

Les grandes vacances d'été pendant les mois de juillet et août.

Gemma Linde Telloso 8º B

CHANDIAL

Ena darrera reunion deth Conselh Escolar se decidic qu'es mainatges deth Collègi aùessen un chandal entà participar enes competicions esportives, entàs gessudes escolars e entà hèr era classe d'Educacion fisica en Collègi.

E per aquerò a començaments de curs s'a metut ara venta en Collègi es chandals as prètzi que seguissen:

- Talha 8 : 3.900 ptes.
- Talhes 10-12 : 4.000 ptes.
- Talhes 14 -16 : 4.200 ptes.
- Talhes 40-44 : 4.400 ptes.
- Talhes 48-52-56 : 4.600 ptes.

Es chandals venudi enquià ara son:

- Preescolar 4 ans : 28
- Preescolar 5 ans: 29
- 1er. E.G.B. : 36
- 2au. E.G.B. : 34
- 3au. E.G.B. : 37
- 4au. E.G.B.: 45
- 5au. E.G.B. : 36
- 6au. E.G.B. : 50
- 7au. E.G.B. : 38
- 8au E.G.B. : 15
- Professors : 26

TOTAL 374

Podem vèir que es mainatges e es sues famílies an responut plan ben ad aquesta iniciatiua ja que, des 592 mainatges qu'assistissen a Estudi, eth 59 % a crompat eth chandal enquià ara.

Demoram qu'es mainatges qu'encara non l'an crompat ac hesquen entà ua imatge mès positiua deth Collègi.

SALIDA

CIENTÍAS

6-12

Esta nueva experiencia que iniciamos este año en el CICLO INICIAL consiste en dar un nuevo enfoque para enseñar las ciencias en la escuela.

El niño trabaja primero observando, manipulando, clasificando materiales muy sencillos que el Profesor le enseña o que el mismo aporta a la clase, para que luego el mismo saque consecuencias y pueda descubrir las características de dichos materiales.

Esta ciencia está dividida en dos partes:

Primero LA FÍSICA que trata de las características y cualidades de los objetos

Segundo LA BIOLOGÍA que es el estudio de los seres vivos en su hábitat, tanto plantas como animales.

Para desarrollar la parte de la física tenemos un armario de materiales muy extenso, con los cuales vienen también unas lupas y unas bandejas individuales para que cada niño pueda hacer su trabajo.

Para la parte de la biología contaremos con una pecera con peces tropicales, pulgas de agua, caracoles, etc.

Según en que época del año con algún otro animal como puede ser el gusano de seda.

También utilizaremos las plantas del entorno.

Todos estos trabajos quedarán reflejados en una serie de fichas que el niño irá haciendo.

Para llevar a buen término esta experiencia, las profesoras del Ciclo hicimos un cursillo a principios de septiembre en el que pudimos constatar resultados con otros centros que ya lo habían experimentado.

Profesoras del Ciclo Inicial

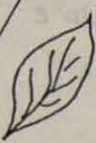
FICHA

Fecha de recogida...

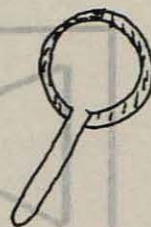
Lugar

Hoja simple

Dibujo Hoja

Era òptica

En ua leçon de naturaus auíem un ahèr important. Auíem de cercar a quaqu'arrès tà explicar era leçon des lents.

Era senhoreta Anna Sala pensèc damb era senhona Isabel Martinez propietària dera òptica. Venguec tan lèu com l'ac diguèrem e ac expliquèc tot molt ben. Ensenhèc : Diferents lents, prismàtics, lupa. Dempús herem ua practica sus es malauties deth velh descorbin nosati tamb quines lents se solocionaven.

APARELLS ÒPTICS

Microscopi

1.- Què és un microscopi?

2.- Per a que serveix?

Prismàtics

1.- Has utilitzat alguna vegada uns prismàtics?

Per a què?

2.- Quants tipus de prismàtics t'han ensenyat?. Per a què serveixen cada un d'ells?

Lupa

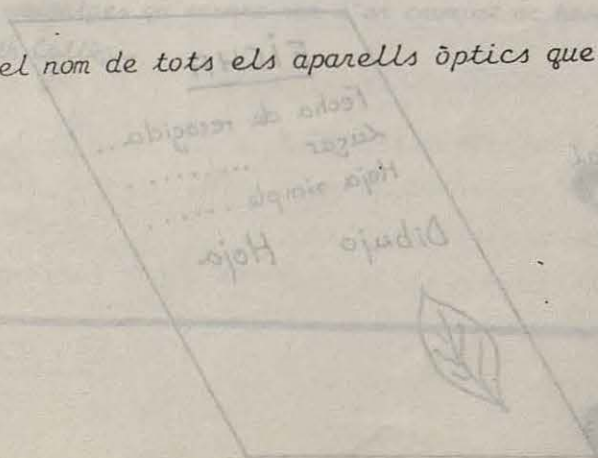
1.- Per a què serveix?

2.- Has utilitzat alguna vegada una lupa?

Per a què?

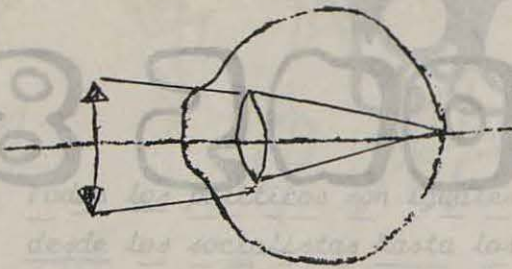
3.- Dibuixa una lupa

4.- Escriu el nom de tots els aparells òptics que conequis. Dibuixa'n algun.

(7au E.G.B.)

L'ULL HUMÀ COM A SISTEMA DE LENTS

En un ull emètrop (normal):

on apareix la imatge ?

a la retina

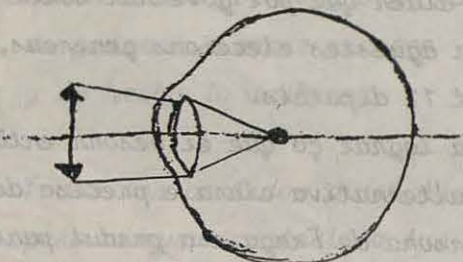
Quin tipus de lent és el cristal·lí ? *convergent*

Dibuixa'l.

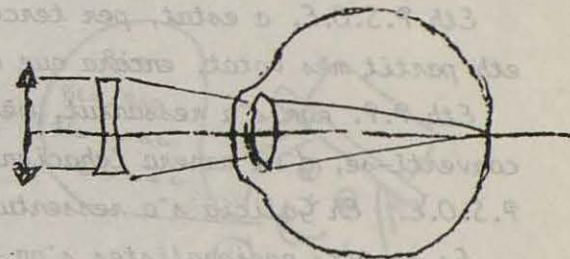
En un ull miop:

On sortirà la imatge ? Senyala-ho en el dibuix.

Quin tipus de lent corregirà aquest defecte ? Dibuixa-la.

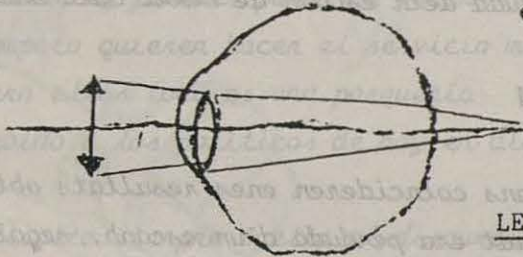
divergent

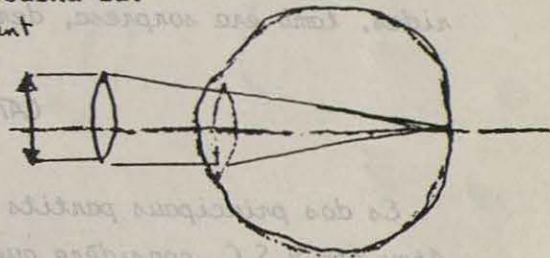
En un ull hipermetrop:

On sortirà la imatge ? Senyala-ho

Quin tipus de lent corregirà aquest defecte ? Dibuixa-la.

convergent

LENTS

1. Com veus l'ull del teu company amb la lent esfèrica + 4'00 ? *més gran*
2. És més gruixuda a la vora o al centre ? *al centre*
3. Quin defecte corregeix ? *hipermetropia*
4. Com veus l'ull del teu company amb la lent esfèrica de - 4'50 ? *menor*
5. És més gruixuda a la vora o al centre ? *a la vora*
6. Què passa amb la lent cil·lindrica:
 - a) És igual de gruixuda al llarg de tota la vora ? *No*
 - b) Quin defecte corregeix ? *Astigmatisme*
 - c) Quan la part més gruixuda de la vora de la lent està sobre la vertical, com s'allarguen les ratlles ? *llarg, a la ample, és a dir es fa grossa*
 - I quan està sobre l'horitzontal ? *s'allarga*

ELECCIONS 89

ESPAÑA

Aquest an 1989 s'an celebrat en tot eth territòri d'Espanha es eleccions generaus.

Era dança des resultats durèc tota era net. En Barcelona, quan nomès mancauen per escutar 14 mèses electoraus, eth P.S.C. s'adjudiquèc eth escanh que li daue era majoria absoluta. (Que vò dèder que pòt governar solet!)

Eth P.S.O.E. a estat, per tercer còp, en aquestes eleccions generaus, eth partit mès votat, encara que age perdut 11 diputats.

Eth P.P. non s'a ressuntut, mès tanpòc a lograt çò que ei besonh entà converti-se, d'ua manera fèhaciènta en ua alternativa clara e precisa deth P.S.O.E. En Galicia s'a ressentut, era persona de Fraga e a perdut punts.

Es partits nacionalistes s'an mostrat inamòvibles enes posicions adquerides.

Es partits nacionalistes s'an mostrat inamòvibles enes posicions adquerides, tamb era sorpresa, dera perduda deth escanh de Herri Batasuna.

CATALONHA

Es dos principaus partits catalans coincideren enes resultats obtinguts. Atau eth P.S.C. considèrè que maugrat era perduda d'un escanh, seguís coma prumèr partit de Catalonha.

En Catalonha guanhèc eth C.I.U.

C.I.U. se'n alegrèc fòrça dera constància des sòns resultats.

Iniciativa per Catalonha, siguèc eth grop que se demostrèc mès optimista, ja que es calculs mès favorables les concedien dos diputats.

LHEIDA

E en Lheida provincia, C.I.U., siguec era unica fòrça mès votada, dempús le seguís eth P.S.C. coma era segona fòrça politica, seguit deth P.P. e eth C.D.S. e I.U.

(8au C)

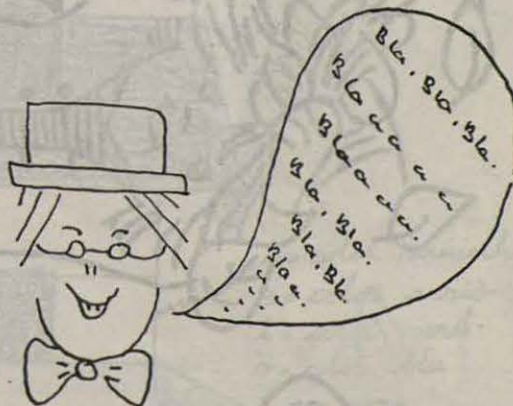

Todos los jóvenes pasan de votar
tampoco quieren hacer el servicio militar
para ellos todo es una porquería
debido a los políticos de hoy en día.

Felipito siempre suelta el discursito,
al pobre Fraga casi le cae la baba,
a Aznar lo tenemos que pelar, sólo saba que insultar
Carrillo dentro de poco en carretillo
La Pasionaria fiel hasta la funeraria.

Solchaga este mes sin paga
Guerra como siempre, armando guerra
Mancha a ver si se plancha
Roca de gracia bien poca
Ruiz-Mateos, como siempre en jaleos.

SI QUIERES VIVIR FELIZ Y CONTENTO
EIXARCH Y JAVI AL PARLAMENTO.

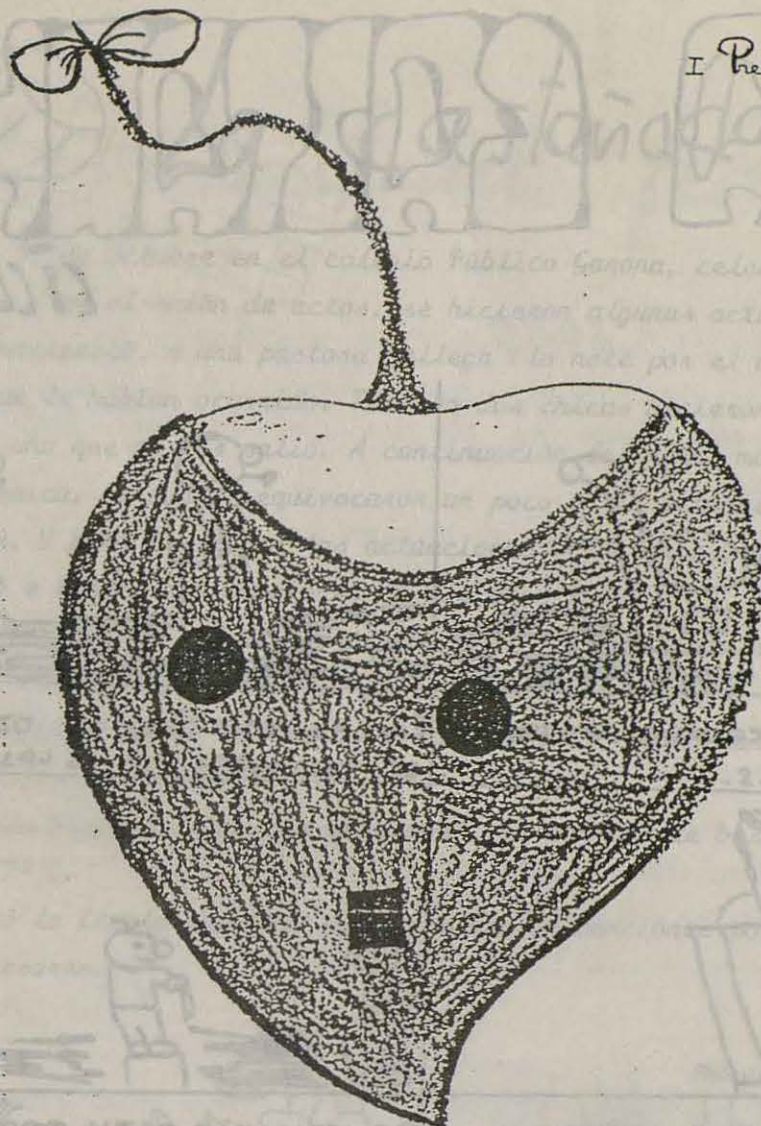

Preescolar - 5 anys -

La tardor

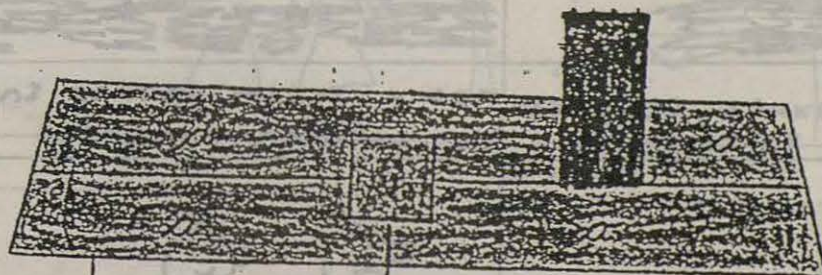
I Prescolar A.

PARVULARI - II

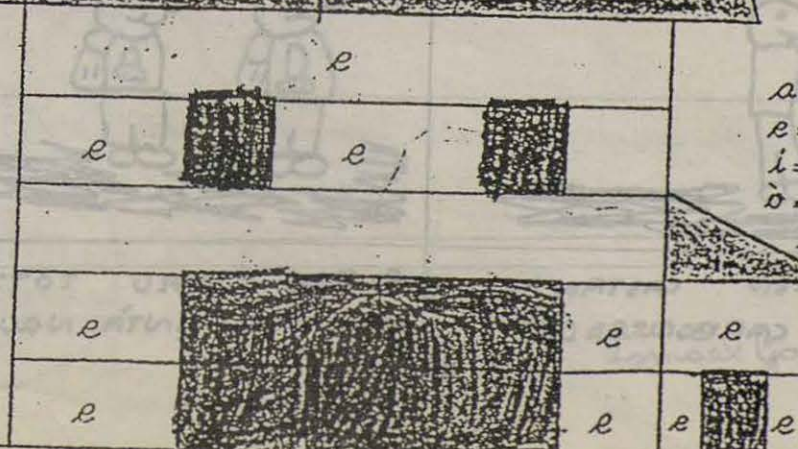
Era casa

ABES

a =
e =
i =
o =
o =
u =

a = color vermell
e = color auric
i = color verd
o = color blu
o = more
u = marron.

ERA CARANHADA

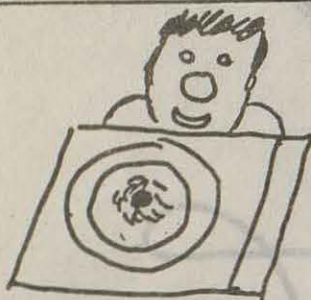
LILLE MIEI

ERA GERMANA CAUAVE CASTANHES
DES MONTANHES.

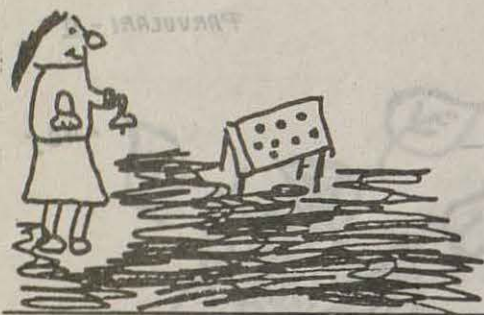
EN AQUETH JOC TE DISTANCIACES
SE TENGUIES BEN ES CASTANHES

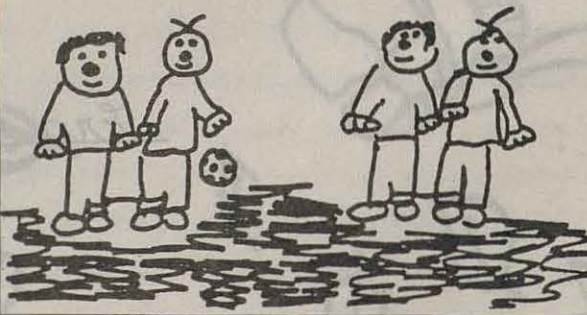
CALZE CERCAR ERA CASTANHA
COM SE PESQUESSE TAMB CANHA

AQUETH JOC DETH MOADOR
SOLET ÈRE TÀ UN GUANHADOR.

DIDIEN! TU GUANHES, DONQUES
A TU TE DONGUI ES CASTANHES

MOS PTEREM PATACS EN JOC
DE CÒRRER CONDATS.

TOTE MENGEREN CASTANHES
CREMADES E CARBONISADES

E FIN FINAU TOTI SE
N'ANEREN ENTÀ NAUT

La castañada

El día 31 de Octubre en el colegio Público Garona, celebramos la castañada.

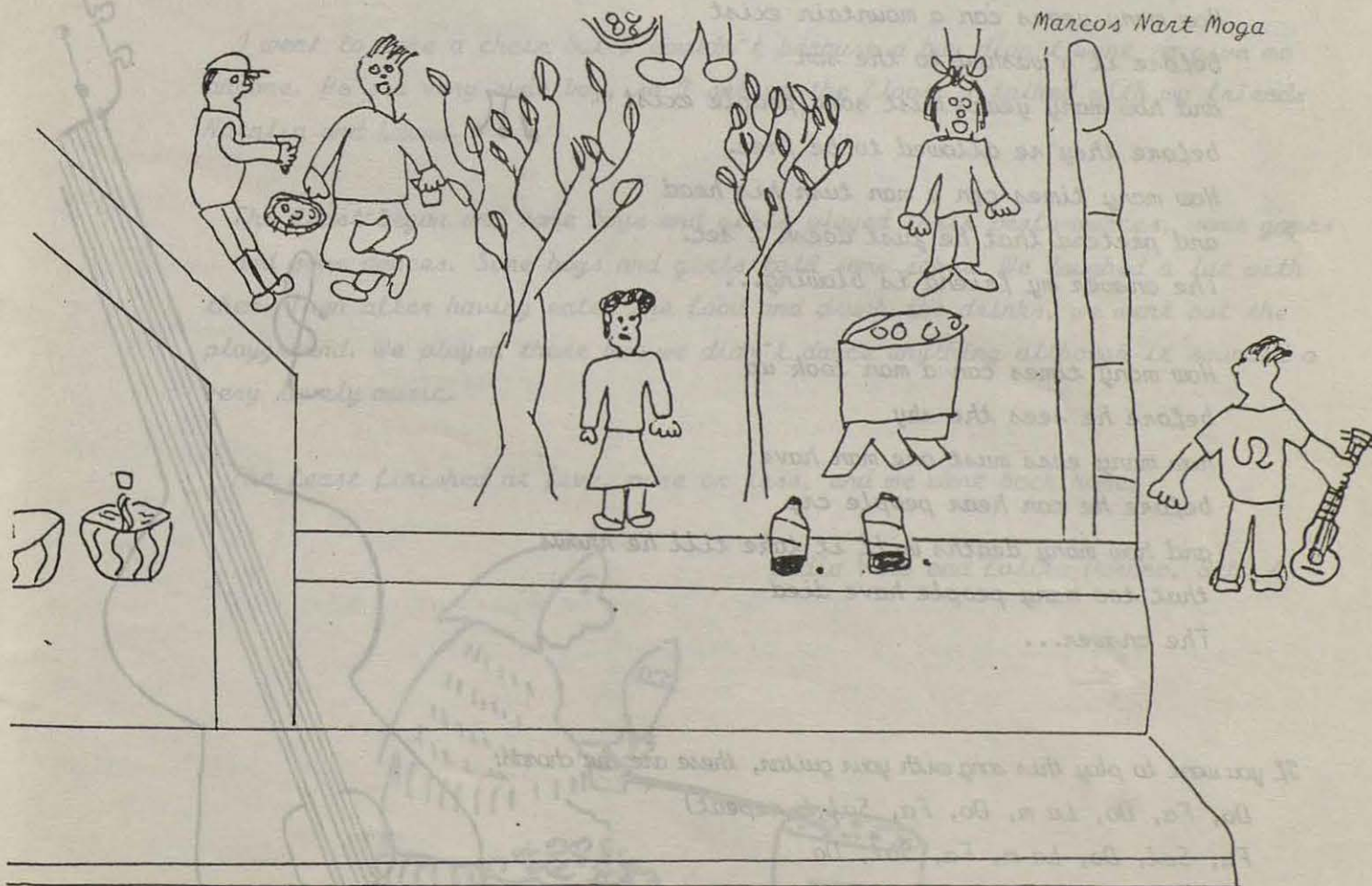
Primero, en el salón de actos, se hicieron algunas actuaciones como una chica que interpretó a una pastora gallega (lo noté por el acento) que contaba historias que le habían ocurrido. También dos chicas hicieron trucos de magia, aunque hubo uno que no les salió. A continuación dos niñas más tocaron la flauta y la armónica, aunque se equivocaron un poco en la actuación, las canciones eran bonitas. Y para finalizar las actuaciones voluntarias, un grupo de niños, bailó, cantó e interpretó canciones de los años 70.

Antes de salir al patio, los alumnos de 7º A junto con su tutor, el profesor Valentí, cantaron y tocaron la guitarra respectivamente.

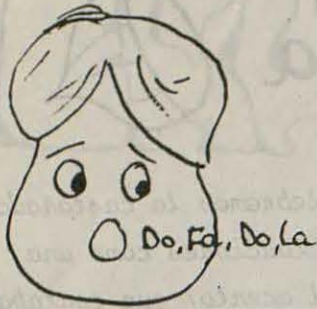
Al salir nos comimos las castañas que estaban riquísimas, también comimos patatas y bebimos "COCA-COLA".

Y después hicimos (los que quisimos), un partido de basket entre 7º A y 7º B contra 7º C.

Me gustó la fiesta también, porque pusieron canciones por el micro de la Sala de Profesores.

Imael Gonzalez

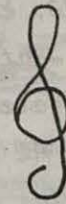

A SONG

On the Chestnut feast day, the pupils of 7th Course Sang this beautiful song by Joan Baez:

BLOWING IN THE WIND

How many roads must a man walk down
before they call him a man
how many seas must a white dove sail
before she sleeps in the sand
and how many times must a cannon ball fly
before they're forever banned
the answer my friend is blowing in the wind

How many years can a mountain exist
before it's washed to the sea
and how many years must some people exist
before they're allowed to be free.
How many times can a man turn his head
and pretend that he just doesn't see.
The answer my friend is blowing...

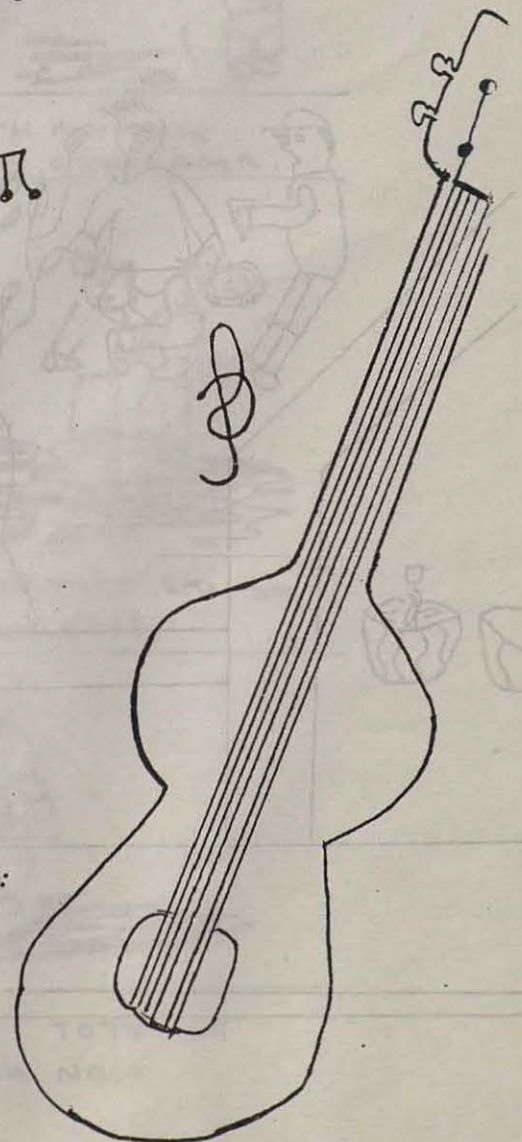
How many times can a man look up
before he sees the sky
how many ears must one man have
before he can hear people cry
and how many deaths will it take till he knows
that too many people have died
The answer...

If you want to play this song with your guitar, these are the chords:

Do, Fa, Do, La m, Do, Fa, Sol (repeat)

Fa, Sol, Do, La m, Fa, Sol, Do

The chestnut feast.

We celebrated the Chestnut feast the 31st of October. This feast announces the arrival of autumn. In this season we eat some chestnuts because they are delicious.

That day I had a very good time. We went to our classes as every day. I went to buy some balloons with my friend Silvia. After this, I went home to have lunch and I studied and I did my homework.

In the afternoon everybody went to school to celebrate the chestnut feast. The different students were in many places of the school doing a lot of funny things.

The 8th form celebrated it in the indoor hall. I gave the balloons to Laura and I went to my class to take my coat. Then I went down into the hall. There were two full tables of food and drinks, for instance: chips, biscuits, hot chestnuts, orange and lemon squash, ...

I went to take a chair but I couldn't because a boy didn't want to give me anyone. He's a very rude boy, so I sat on the floor. I talked with my friends Natalia and Laura.

The feast began and some boys and girls played their performances, some games and some dances. Some boys and girls told some jokes. We laughed a lot with them. Then after having eaten the food and drunk the drinks, we went out the playground. We played there but we didn't dance anything although it sounded a very lovely music.

The feast finished at five, more or less, and we went back home.

Lidia Viló and Lolita Durano. 8th. A

ANÉCIDOTAS

(ja ja ---)
ja ---)

El pasado miércoles día 15 estábamos en la clase de lenguaje cuando la Sra. Rosalía le dijo a José Antonio Iglesias que saliera a la pizarra a corregir los ejercicios, se giró un momento para preguntarle una cosa a la señorita y no se dio cuenta que se acababa la tarima y se cayó.

El viernes día 17 de noviembre, a la hora de aranès, estábamos haciendo juerga y la señorita Tina se enfadó. Estaba tan enfadada que en lugar de decir "basta" dijo "bazta". Sandra y yo fuimos las únicas que nos dimos cuenta.

El jueves, día 22 de noviembre, la Sra. Tina se ha ido un momento a la sala de profesores a buscar un cuaderno. Franc Paba se ha levantado a tirar un papel a la papelera y se ha tropezado con la papelera. Se ha dado un golpe en la cabeza y todos los niños y niñas de la clase se han puesto a reír. Enseguida ha llegado la señorita.

PROBLEMES DERA VIDA

Son es dotze deth metdia:

-Ola, com ta anat er estudi auè?

-Pse.., non guaire ben perque

-Non me vergues tamb compliments perque ja non sabes què dider.

Que ja t'an metut un auta nòta de non hèr es deuers?

-Oc, mèsa estat culpa deth mèstre.

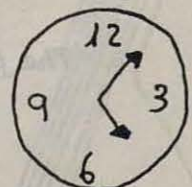
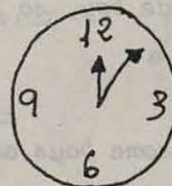
-Bè! Non digues mès pegaries, ben, ges-me deth miei.

Son es cinc:

-Ola mama!

-Per què as arribat tan de tard? Ben, ja non me digues arren mès que m'espantes. Aquest diantre de mainatge non vò borra!

7au e 8au E.G.B.

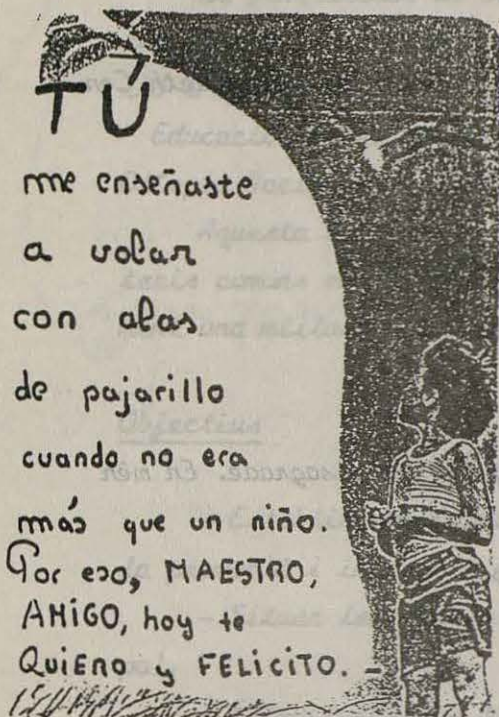

DÍA DEL MAESTRO

(27 NOVIEMBRE)

S. JOSÉ DE CALASANZ

Tú me enseñaste a volar

Profesores y profesoras
vuestro Patrón hoy es y
de Nuestra Señora San José.
Os queremos Felicitar
y pedir que vuestro esfuerzo
se transforme en FELICIDAD

Xavier

Hoy es la fiesta del profesor
que nos enseña con amor:

Matemáticas, Lengua, Sociales.

Religión, Artes y las m. musicales.

Josep

5os

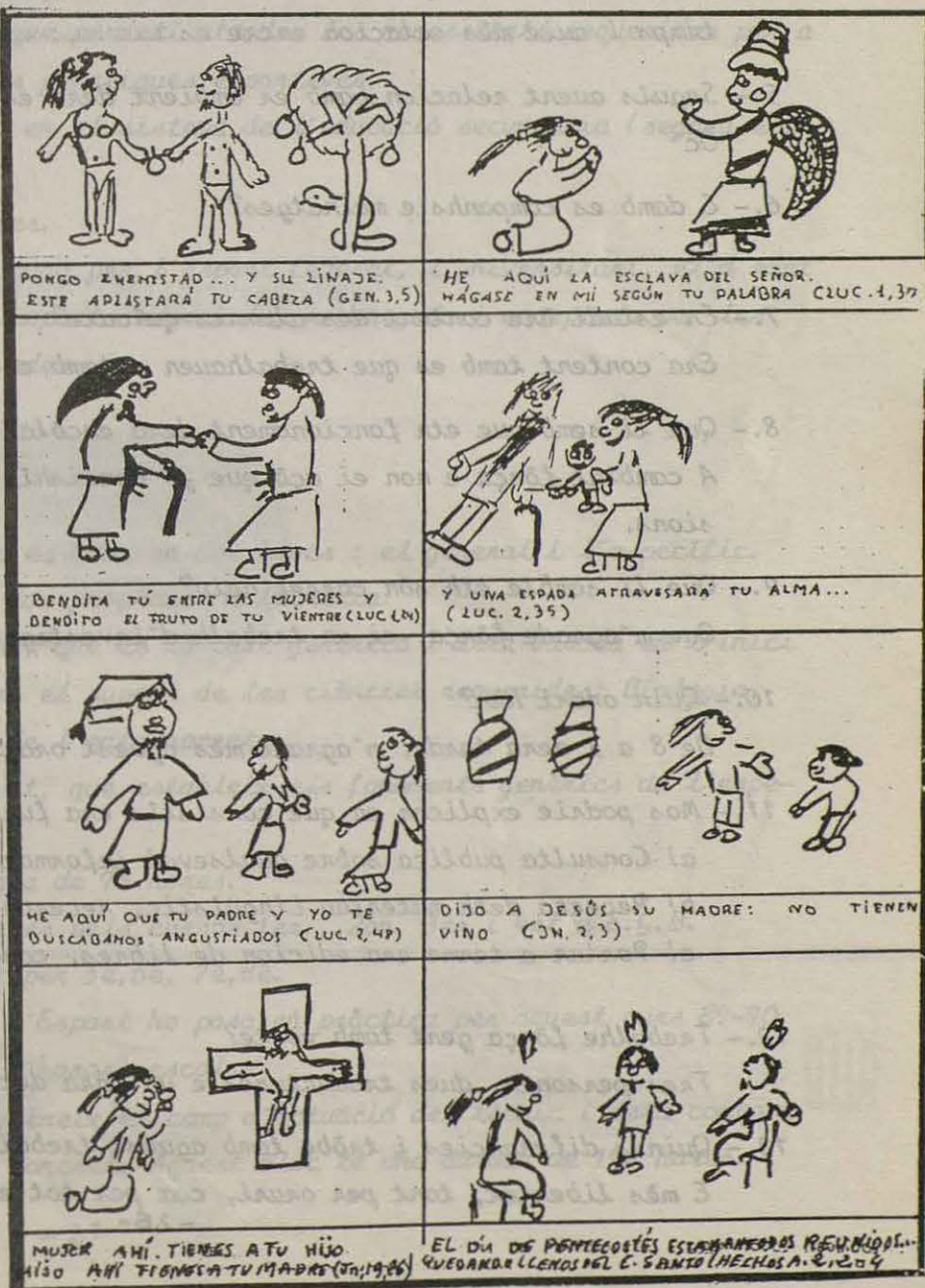
8 DE DICIEMBRE

PORQUE ES TU FIESTA, MADRE INMACULADA,
TE REZAMOS Y CONOCEMOS UN POQUITO MÁS.

Maria, tú eres nuestra Madre.

Ayúdanos a estudiar más, a rezar cada
noche, a estar alegres cada mañana,
a hacer lo que los mayores nos manden.
¡GRACIAS! Por los padres y profesores, tam-
bién por la casa, la comida y la habitación
tan acogedora.

¡GRACIAS! Por decir SÍ al ángel y así ser
nuestra MADRE.

Entrevista a Frederic Vergés

1.- Com ei que se'n anèc dera escòla?

Perque è volut cambiar un temps. Passar der estudi a èster director deth Centre de Normalisacion Lingüística.

2.- L'ac proposèren o siguec vostè que decidic anà-se'n?

M'ac proposèren.

3.- Contestèc ara seguida que si a s'ac pensèc fôrça?

M'ac pensè un shinhau.

4.- Se trobaue ben ena ensenhança?

En ensenhament m'agrade, mès a cambiat fôrça, e aquerò me desagrade. En mèn temps i auie mès relacion entre es alumnes e es professors.

5.- Seguis auent relacion tamb er ambient dera escòla?

Òc

6.- E damb es companhs e mainatges?

Òc

7.- En estudi ère content des alumnes qu'auie?

Era content tamb es que trebalhauen e tamb es que non trebalhauen non.

8.- Que li semblaue eth foncionament dera escòla?

A cambiat fôrça e non ei açò que jo coneishí, a dat lòc a perde bères illusions.

9.- Que li semble eth sòn carrec aciu?

Que m'agrade fôrça, ei un trebalh d'investigacion.

10.- Quin orari hèr?

De 8 a 3 dera tarde, m'agrade mès aquest orari perque e tota era tarde liure

11.- Mos podrie explicar en que consistís era funcion deth Centre de Normalisacion?

a) Consulta publica sobre qualsevol informacion lingüística.

b) Recerca deth materiau Lingüístic, recerca de legendes, condes, etc...

c) Portar a terme era edicion de libres, condes, cartels, etc...

12.- Trebalhe fôrça gent tamb vòste?

Tres persones, dues traductures e ua tara decoracion deth Toti

13.- Quines diferencies i tròbe tamb aquest trebalh e eth que hège en estudi?

E mès libertat, tant per orari, com per tot en generau.

MULTI MÈDIA

PROGRAMA D'ENSENYAMENT ESPORTIU

Introducció

La Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General de la Secretaria General de l'Esport, i amb la col·laboració de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa del Departament d'Ensenyament, assumeix els programes "Educació Motora de Base" i "Cos, Moviment, Rendiment" que el CONI (Comitè Olímpic Nacional Italià) han realitzat conjuntament,

Aquesta iniciativa ve donada per la necessitat i la urgència d'establir criteris comuns en la formació dels Tècnics d'Esport, ja que es pretén fonamentalment una millora del nivell i el reconeixement acadèmic i administratiu.

Objectius

- Establir una formació que permeti atendre les necessitats requerides per a la promoció i iniciació de les pràctiques esportives.
- Situar les titulacions en el sistema de l'educació secundària (segona etapa).
- Estructurar les matèries.
- Crear una titulació comuna per l'esport federat, l'universitari, el d'edat escolar, en el lleure i dels esports especials, reconeguda i acceptada per les institucions públiques i privades.

Estructura

L'estructura dels cursos es basa en dos blocs : el general i l'específic. El bloc General comprèn els dos programes Multimèdia:

- Educació Motora de Base, que és la part genèrica i està basada en l'inici de les activitats motores, amb el suport de les ciències requerides: Biologia, Psicologia i Teoria pràctica de l'entrenament.
- Cos, Moviment, Rendiment, que estableix els fonaments genèrics de l'especialització.

Aquest bloc té una durada de 96 hores.

Educació Motora de Base es pels cursos 1er., 2on, 3er i 4rt d'E.G.B.

Cos, Moviment, Rendiment per 5è, 6è, 7è, 8è.

La Direcció General de l'Esport ho posa en pràctica per aquest curs 89-90 pels cursos 5è i 6è, fora de l'horari escolar

El bloc específic és el que defineix el camp d'actuació del tècnic i està compost dels fonaments de cada esport concret. Aquest bloc té una durada de 192 hores.

Organització

El pot organitzar el Consell Esportiu de cada comarca.

El nombre d'assistents per poder-ho fer és de 30 persones (el bloc general).

La durada del curs és:

Periòdic: dilluns, dimecres i divendres de 19 a 22 hores.

Qui és pot matricular? Al bloc general:

- Tota persona major de 16 anys.
- Estar en possessió del títol de Graduat Escolar (o equivalent)
- Certificat mèdic d'aptitud
- 14.000 ptes.
- Full d'inscripció.

Per al bloc específic de 192 amb un esport escollit, 25.000 pts després d'haver passat el bloc general.

Mª José Estévez

MULTIMEDIA

ESPORT CATALÀ

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de l'Esport
Direcció General de l'Esport

Servei d'Activitats
Esportives

CROSS DE VIELHA

Eth passat dia 12 de Noveme se celebràc eth cross de Vielha.
Era classificacion per categories siguec:

Prebenjamin Femenin

Elena Pujol González
Leticia Medialdea Torres
Estefania Calbetó Darroux

C.P. Gessa
C.P. Garona
C.P. Garona

Prebenjamin Masculin

Guillermo Caverio Saez
Ivan Gerotina Català
Marcos España Consul

C.P. Garona
C.P. Gessa
C.P. Garona

Infantil Femenin

Elisabeth Garicano Gabas
Mª José Martín Garcia
Silvia Roda Romero

C.P. Les
C.P. Les
C.P. Les

Infantil Masculin

Manuel Estévez Vicente
Alex Puértolas Solé
Ivan Molina Lapiedra

C.P. Garona
C.P. Bossòst
C.P. Bossòst

Alevin Femenin

Aurora Vidal Rosso
Cristina Bacaria Rella
Mª Eugenia Caselles Perez

C.P. Garona
C.P. Les
C.P. Les

Alevin Masculin

José Victor Rodríguez Barbeira
Francisco Gallart Villamon
Juan José Puyol Tamarit

C.P. Garona
C.P. Garona
C.P. Les

Benjamin Femenin

Thais Molina Lapiedra
Mª José Navarri Ramos
Maite Récio Estopiñan

C.P. Bossòst
C.P. Garona
C.P. Bossòst

Benjamin Masculin

Enrique Quintero Saurina
Pedro Amiell Sangüesa
Marc Cuny Moron

C.P. Garona
C.P. Gessa
C.P. Garona

Camilo José Cela

Premio Nobel 1989

Camilo José Cela nació en Iria Flavia (La Coruña) el 16 de mayo de 1916. Hijo de padre gallego y madre inglesa. De niño residió en diversas localidades, en Padrón, en Tuy, con los abuelos, en Cangas y Barcelona, debido al trabajo de su padre como funcionario de Aduanas.

Cuando contaba nueve años, su familia se estableció definitivamente en Madrid, donde transcurrió su adolescencia. Cursó el Bachillerato y un curso de Medicina, carrera que abandonó, movido por su interés por la literatura.

Frecuentaba las clases de Pedro Salinas, pero su familia le instaba a que preparase oposiciones al cuerpo de Aduanas.

La Guerra Civil le sorprendió en Madrid, en donde permaneció algún tiempo, pero pronto luchó al lado de las tropas franquistas y se adhirió a la Falange. Terminada la guerra regresó a Madrid y se matriculó en la Facultad de Derecho, abandonando sus estudios para ingresar en una oficina sindical, en la que escribió, en 1941, "para matar el aburrimiento", la obra que lo reveló como escritor: "La familia de Pascual Duarte". Cela pidió a Pío Baroja que le prologara la primera edición de esta obra, pero éste rehusó, aconsejándole, además, que no la publicara, por entender que no era el momento propicio. Cela, sin embargo, logró romper con la censura y publicar su obra, con lo cual empezó un largo peregrinaje a través de la novela social y ese género tan peculiar en él que es "el tremendismo".

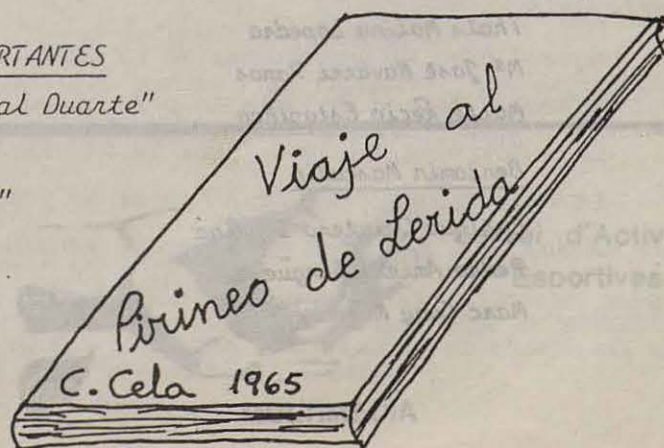
En 1957 ingresó en la Real Academia de la Lengua, leyendo un discurso sobre la obra literaria del pintor Solana.

En 1977 fue nombrado Senador por designación real.

En 1989 ha recibido el Premio Nobel de Literatura.

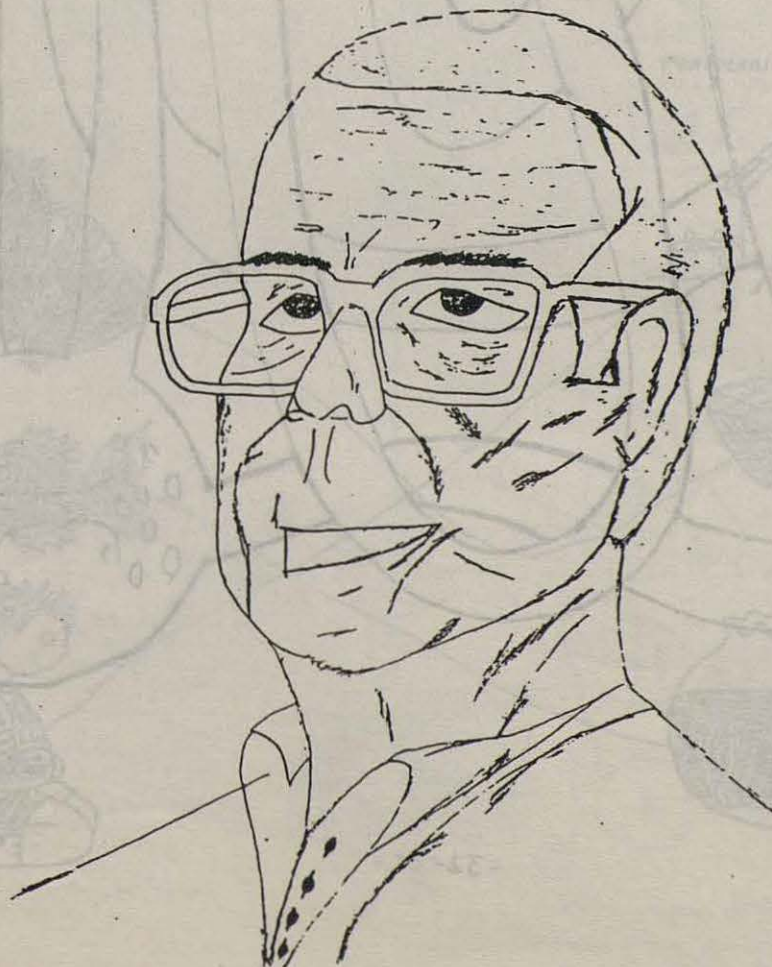
OBRAS MAS IMPORTANTES

- 1942 ----- "La familia de Pascual Duarte"
- 1944 ----- "Pabellón de reposo"
- 1948 ----- "Viaje a la Alcarria"
- 1951 ----- "La Colmena"

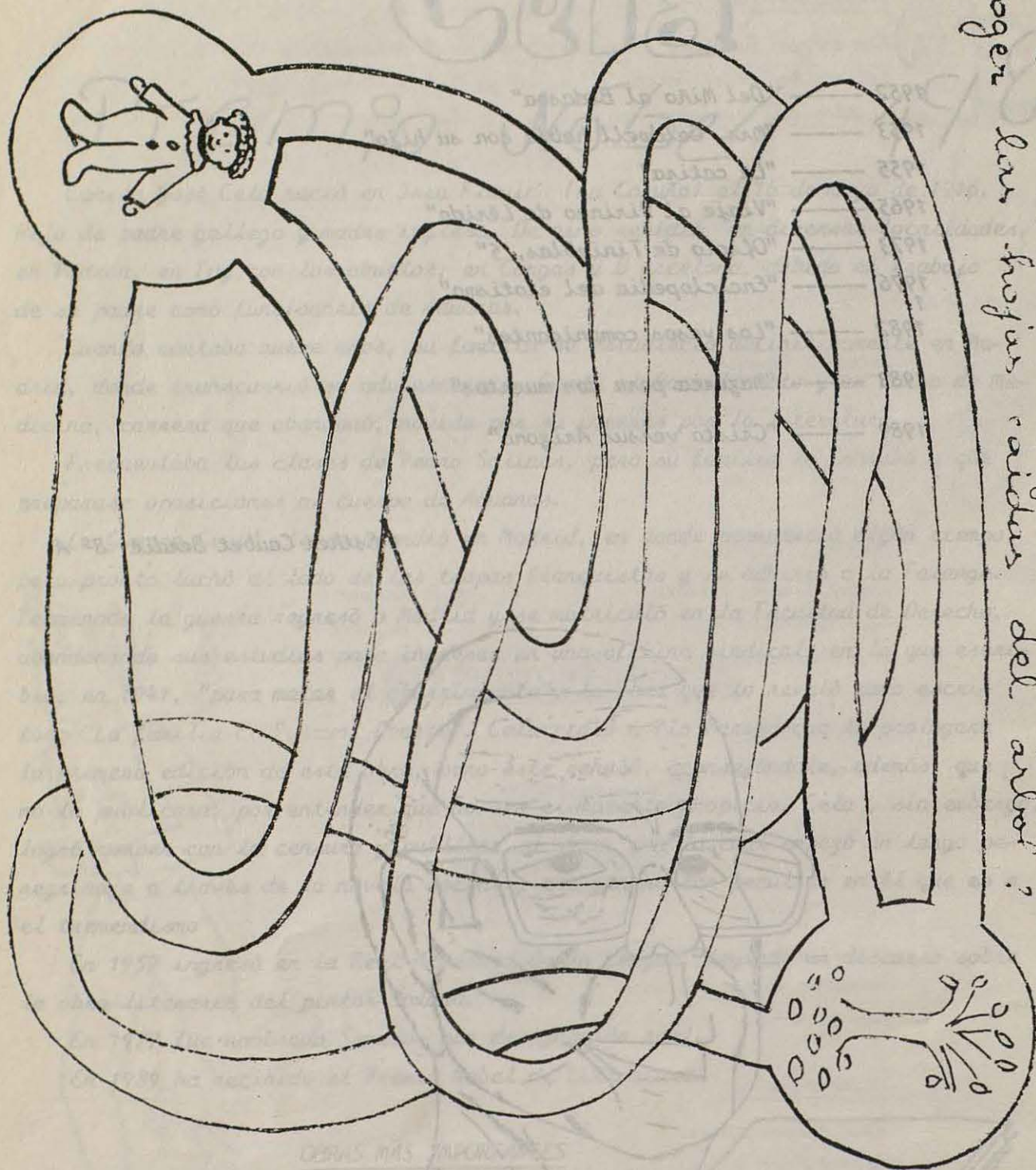
- 1952 ----- "Del Miño al Bidasoa"
1953 ----- "Mrs. Caldwell habla con su hijo"
1955 ----- "La catira"
1965 ----- "Viaje al Pirineo de Lérida"
1973 ----- "Oficio de Tinieblas, 5"
1976 ----- "Enciclopedia del erotismo"
1982 ----- "Los vasos comunicantes"
1983 ----- "Mazurca para dos muertos"
1989 ----- "Cristo versus Arizona"

Esther Caubet Berdié 8º A

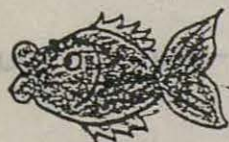

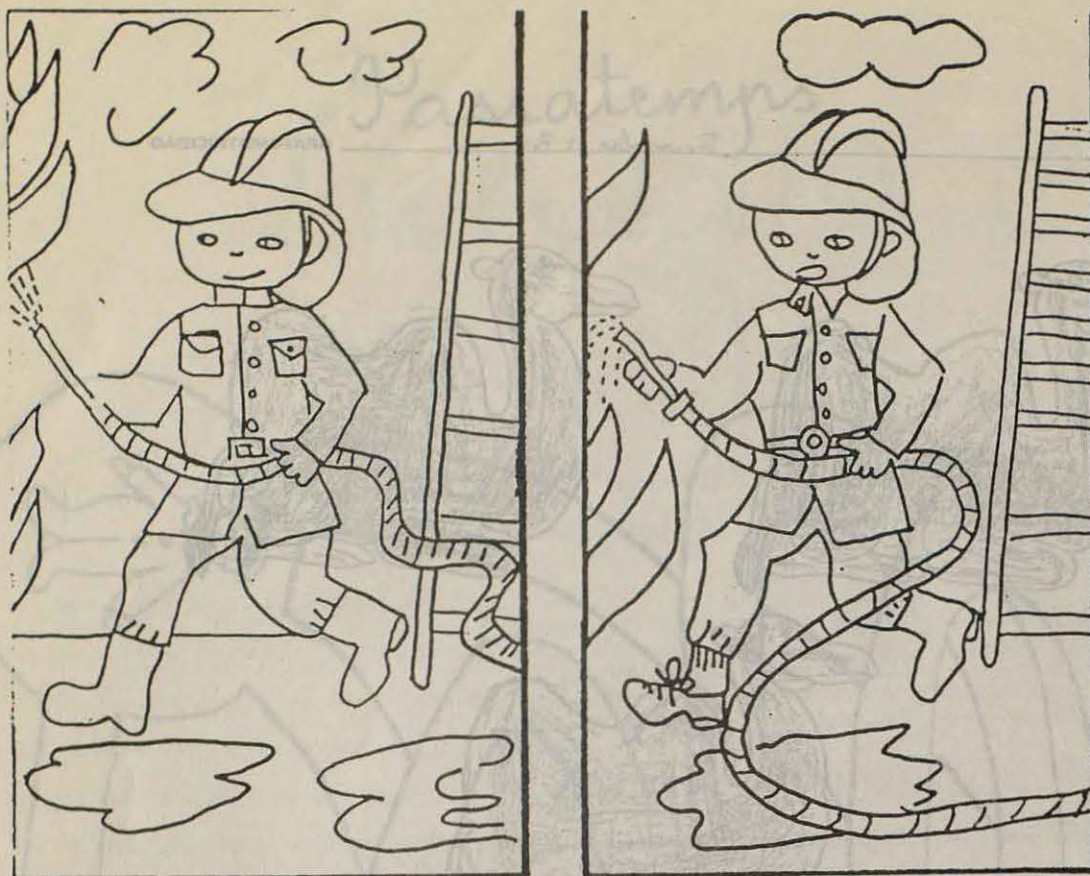
Passatemps

¿Qué camino seguiré el niño para recoger las hojas caídas del árbol?

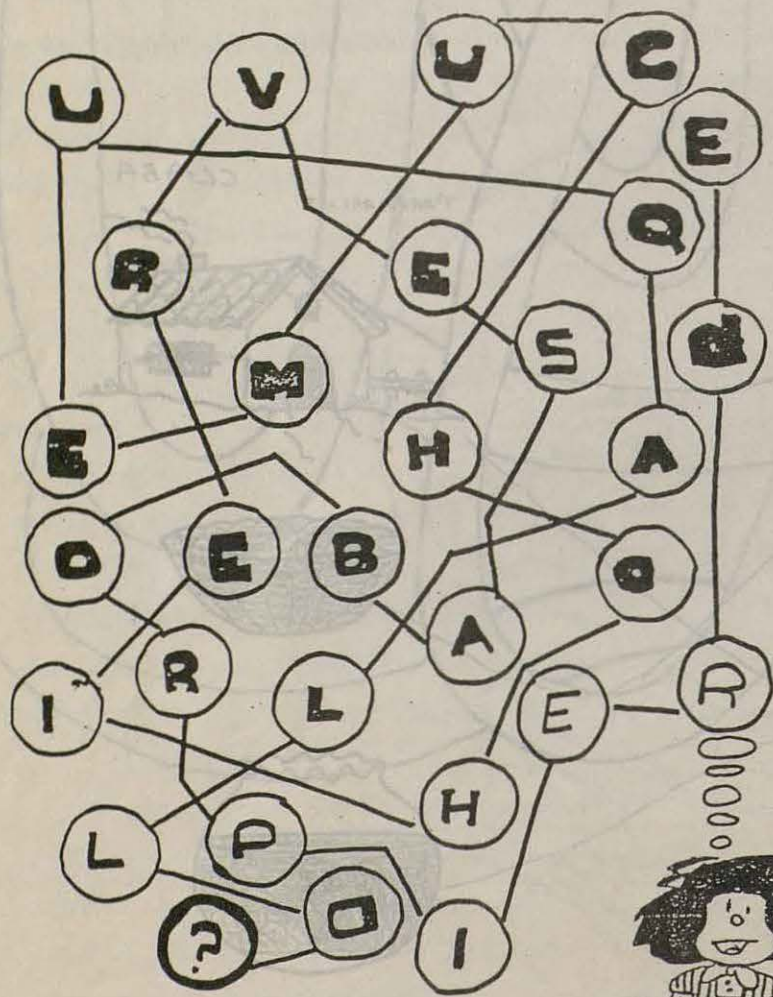

Preescolar II

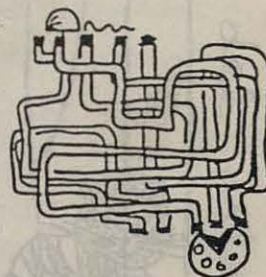

En el dibujo de la derecha marca, con un círculo las diferencias.

1-BUSQUE EL CAMINO :

2-UNA LOS PUNTOS :

3
2 4
1 5
26 25 6
24 23 7 8 9 10
22 11 12
21 20 19 18 17 16 15

Si ordenas estas letras siguiendo la dirección de las líneas y empezando por el signo de interrogación, podrás leer un bonito refrán castellano.

Complète avec les consonnes convenables pour construire des mots avec signification:

_ _ J _ O _

_ O U _ J E _ _

_ _ A _ EAU

_ A _ _ O U _ _ E

_ E _ J E

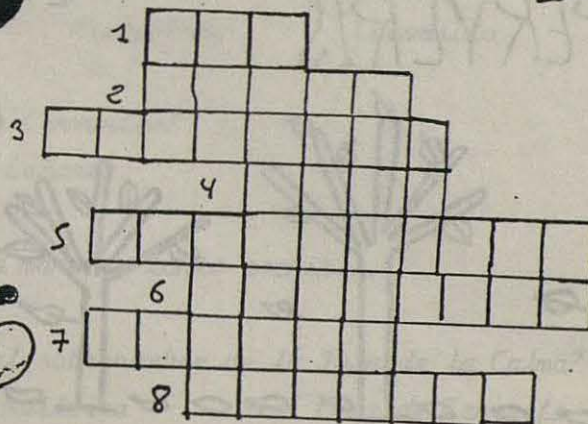
A _ O _ A _ _ _

_ A _ A _ E

_ _ E _ J _ E

7ème C

Write the nouns of these objects.

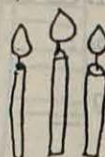
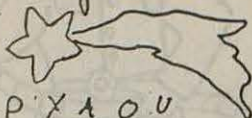

Natalia Jimenez

3^a A

SOPA DE LETRAS

Localizar el nombre de los dibujos.

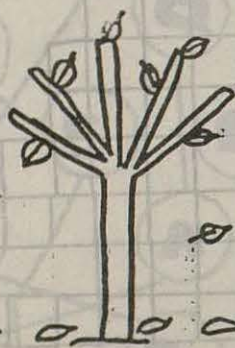
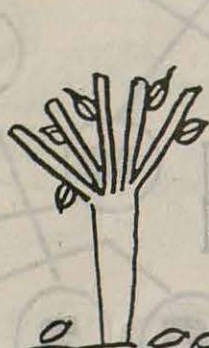

M	A	R	E	Y	E	S	P	P	X	A	O	U
P	I	O	P	M	I	P	I	A	M	X	C	C
T	A	N	T	A	S	J	L	S	V	K	D	U
A	L	M	O	U	T	A	N	T	V	I	E	E
S	A	P	S	J	X	H	O	O	S	G	F	V
N	B	X	V	O	E	S	T	R	E	L	L	A
L	E	I	M	R	X	S	H	A	L	D	F	O
T	T	A	I	P	P	H	U	I	X	B	Q	M
P	O	R	V	B	B	D	J	S	C	A	R	L
X	O	S	B	O	L	A	S	D	C	T	S	Q

ARREPERVÈRIS

2^{on} B

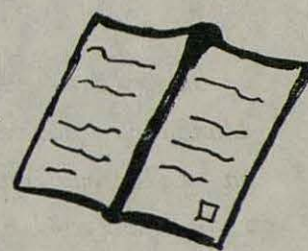
Ena tardor, ttes es huelher camlien de color.

Enta Sant Martin, era nhieu en pin.

TEST CULTURAL

1. ¿Dónde se estableció a principios de siglo el "Hogar judío"?
En Arabia Saudita En Irak En Palestina
2. ¿Qué provincia española es alfabéticamente la última?
Zamora Zaragoza Ciudad Real
3. ¿Cuántas sinfonías compuso Beethoven?
trece ocho nueve
4. ¿Cómo se llaman las piezas teatrales cortas de Cervantes?
Entremeses Jarchas Consomés
5. ¿Con quién se casó la ratita presumida?
Con un perro Con un gato Con un ratón
6. ¿Qué se entiende por "caballo de río"?
Elefante Hipopótamo Cocodrilo
7. ¿Dónde quedó manco Cervantes?
La batalla de Lepanto.
En la cárcel.
Se le cansó la mano de tanto escribir.
8. ¿Qué isla recibe el sobrenombre de la Isla de la Calma?
Sicilia Mallorca Sta. Cruz de Tenerife
9. ¿Qué país fabrica la marca Ferrari?
Francia Suiza Italia

Com acabarà

Un camperol es dirigeix a la ciutat amb un ase, un llop (que lliurarà al zoològic) i un fardell de fenc. Arriba al riu. T'arrossega per tal de travessar-lo, només disposa d'una barca en la qual poden embarcar ensems ell i un dels animals o bé el fardell de fenc. Com podrà arribar a l'altra riba, tenint en compte que no pot deixar sols ni el llop amb l'ase, ja que el mataria, ni l'ase amb el fenc ja que se'l menjaria?

Javier Tous
Eixarch Jaquet
8^aA

QUEDA'T AMB EL PERSONAL

Un altre suggeriment per alleugerir la digestió a les llargues sobretaules. Agafeu l'intel·ligentíssim enginyer en telecomunicacions que hi ha a totes les bones famílies i pregunteu-li: Un avió va cobrir la distància que separa les ciutats A y B en 1 hora i 20 minuts. T'arrossega, en el vol de tornada, va recórrer la distància de B a A en només 80 minuts. Per què?

Si quan fan quinze segons que heu deixat anar la pregunta encara no us han descobert l'engany, és que heu triomfat! Aleshores podeu deixar anar una segona pregunta. Algú em vol dir quants minuts hi ha en una hora i 20 minuts?

Karina Sanjuan
Laura Losa
Eva Sanjuan
Mª José Nieto

Nadal 1989

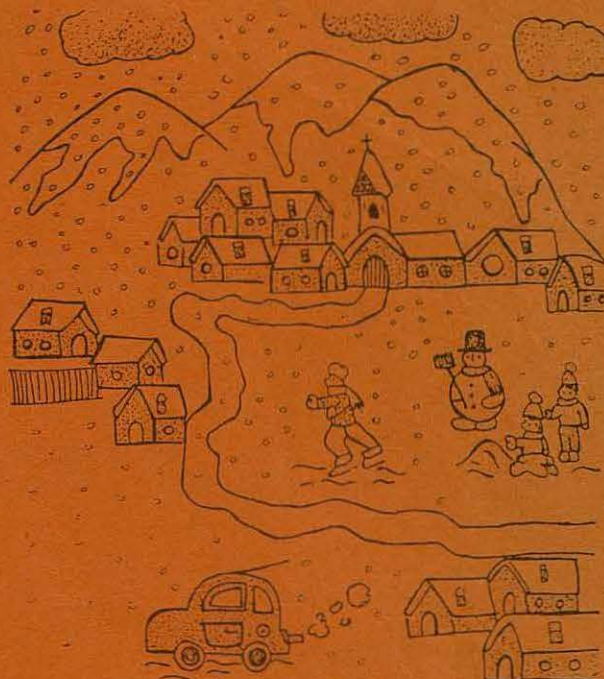
Bon Nadal i bones vacances!
Que tingueu uns dies amb pau,
que mengeu molts torrons
i sigueu bons minyons.

3e E.G.B.

Eth Nadau ei un temps d'alegria
de patz e armonia.
Era nheu capère eth prat,
e tot ei congelat.
En carrèr s'escoter nadolets,
e en casa hèm un arbet.
Era nheu va caperant,
e tot se ve blanc.
Se vos vier tara Val d'Aran,
vene ta Nadau.
Tot ei polit,
e ben divertit.

4 E.G.B.

Elena Sanjuan, Curs 8au.C
"Escola Publica Garona de Vielha"

Bon Nadau

Eròs An Nau 1990 entà toti.

Boni Aninòs!

Edite: C.N.L.
(Val d'Aran).

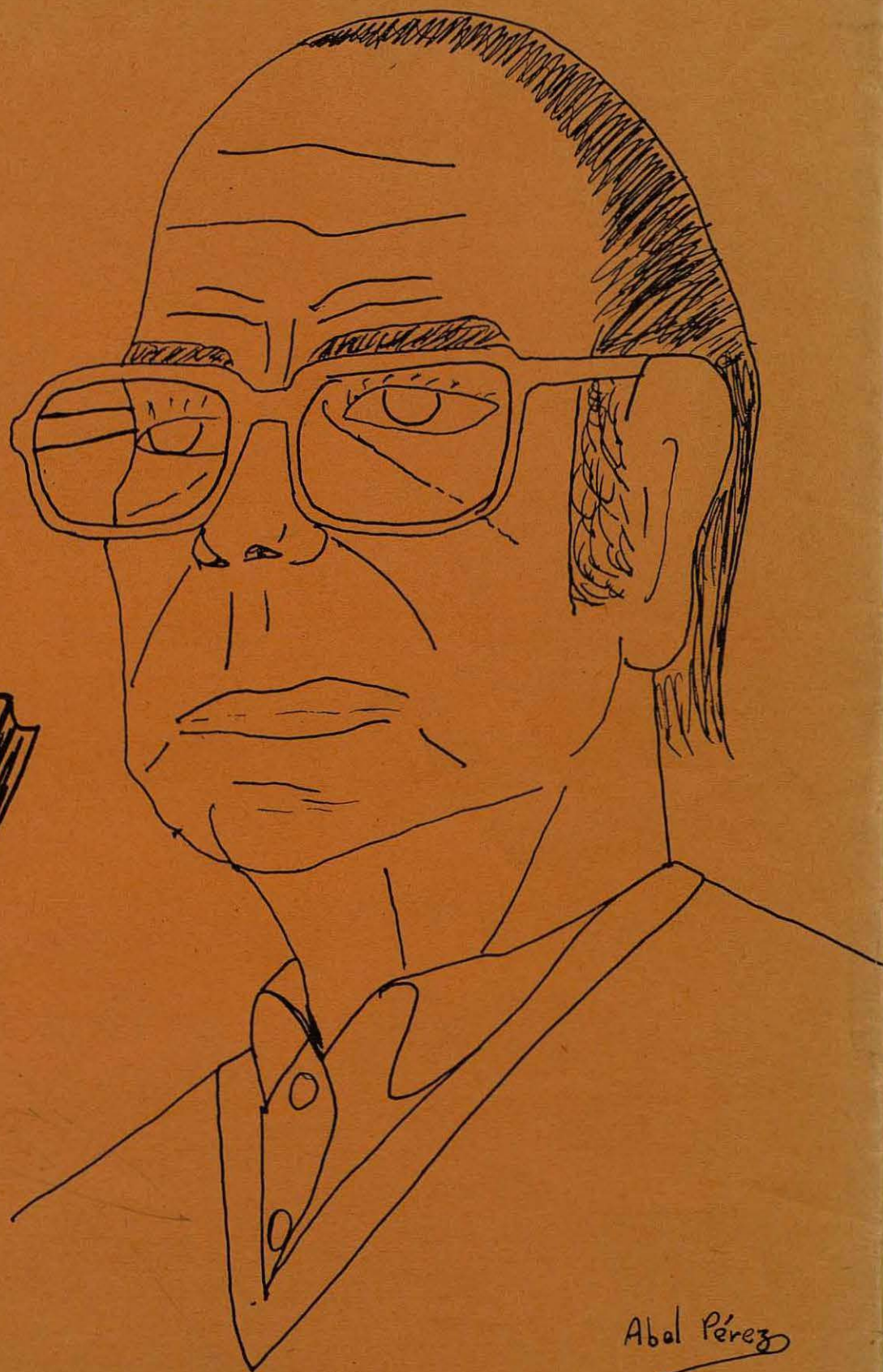
Amaya Martimpè, Curs 7au.A
"Escola Publica Garona de Vielha"

En navidades
muchas felicidades.
Pondrás un belèn
con la Virgen y San Josè.
Quando suenen campanadas
ten las uvas preparadas.
Si un pino quieres adornar
muchas bolas has de colgar.
Papà Noel Llegò
y un regalo te entregò.
Navidad ya ha acabado
y año viejo ha terminado.

5ª EGB

Camilo J. Cela

Abal Pérez

Premi Nobel

1989